

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος, η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός - ακτομηχανικός, και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. www.akti.org.cy
Για τις απόψεις/σχόλια/εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Οι Θεσμοί του κράτους... στα σκουπίδια;

Αναμένουμε την πολυπόθητη επανεκκίνηση. Γίνονται ομολογουμένως πολλές προσπάθειες κεντρικά, στον "περίγυρο" των άμεσων απαιτήσεων της τρόικας. Όμως στα υπόλοιπα λυπάμαι να πω ότι είναι ξεκάθαρη η τάση: αργά αλλά σταθερά οδηγούμαστε στην απαξίωση βασικών θεσμών του κράτους, μεταξύ των οποίων και ανεξάρτητοι θεσμοί όπως οι επίτροποι, η γενική ελέγκτρια, κλπ. Οι θεσμοί αυτοί να μην έχουν συμβουλευτικό ρόλο, αλλά σε κανένα σοβαρό κράτος δεν λαμβάνουν την απαξίωση από το Δημόσιο και τους κρατούντες στο επίπεδο που τη βιώνουν σήμερα στην Κύπρο. Και αυτό έτσι ώστε οι γνωστοί λίγοι να δρουν πλέον ανενόχλητοι. Δεν είναι θεωρητική η προσέγγιση. Διαβάστε τα παραδείγματα που ακολουθούν και πέστε μου εσείς πώς σε ένα ευνομούμενο κράτος μπορείς να δικαιολογήσεις τα πιο κάτω:

Του δρος Μιχάλη Ι. Λοϊζίδα

Προ δύο περίπου μηνών ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διέταξε την εξέταση καταγγελιών για την ορθότητα των προσφορών κατασκευής των δύο νέων χώρων ολοκληρωμένης διαχείρισης των σκουπιδιών μας (Λεμεσού - Λευκωσίας). Το πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών του Προεδρικού διακαίωσε τις καταγγελίες ότι οι προσφορές δαχτυλοδείχνουν συγκεκριμένη εταιρεία. Την ίδια με αυτή που ανέλαβε και το έργο της Κόσης και για το οποίο η γενική ελέγκτρια στοιχειοθετεί σωρεία παραβάσεων, με αποτέλεσμα ο πολίτης να πληρώνει για τα σκουπίδια του πολύ περισσότερα από ό,τι έπρεπε. Για το φιάσκο της Κόσης ο κ. Χάσιος έχει ήδη ξεκινήσει έρευνα, μέχρι και νομικές κυρώσεις εναντίον της τότε εταιρείας συμβούλων του κράτους. Πέντε σχεδόν χρόνια μετά την Κόση, η ίδια ιστορία επαναλαμβάνεται. Όμως αυτήν τη φορά, πέραν της γενικής ελέγκτριας που αντιδρά, όλη η επιστημονική κοινότητα της Κύπρου, με ενυπόγραφες επιστολές, άρθρα, παρουσιάσεις σε κάθε μέ-

σο μαζικής ενημέρωσης, φωνάζει ότι οδηγούμαστε σε ακόμα ένα φιάσκο για τον πολίτη για μια σωρεία από πολύ συγκεκριμένους λόγους. Στη φωνή αυτών προστέθηκε η φωνή του ΕΤΕΚ, του τμήματος Περιβάλλοντος με συγκεκριμένες εισηγήσεις, όπως και της επιτροπής Περιβάλλοντος. "Αντίπαλοι" σε αυτό το πέραν πάσης αμφιβολίας κοινωνικό αίτημα για επανεξέταση του θέματος παρουσιάζεται ένας λειτουργός του υπουργείου χωρίς ειδικευση στο συγκεκριμένο αντικείμενο και οι Ελλαδίτες σύμβουλοι, οι οποίοι παρεμπιπτόντως είναι ίδιοι με τους τότε συμβούλους της Κόσης! Και η εντυπωσιακή για όλους μας κατάληξη είναι να αγνοηθούν όλοι οι πιο πάνω φορείς και θεσμοί: Ξεκινούν άμεσα τα δύο έργα Λεμεσού και Λευκωσίας, με ελάχιστες δομικές αλλαγές επί της αρχικά προτεινόμενης προσφοράς! Θα έχουμε και πάλι, για παράδειγμα, ελάχιστες δεσμευμένες ποσότητες! Δηλαδή, και πάλι ο πολίτης θα πληρώνει χωρίς να μπορεί να ανακυκλώνει - μει-

ώνει τα σκουπίδια του, πέραν αυτού που θα "επιτρέψει" ο διαχειριστής του σκουβαλότοπου. Ως δικαιολογία αναφέρεται η έλλειψη χρόνου επανεξέτασης του θέματος λόγω πιθανού προστίμου από την ΕΕ και η πιθανή απώλεια των 70 περίπου εκατομμυρίων επιδότησης των έργων. Έστω και αν τα σχέδια αυτά δεσμεύουν τον Κύπριο πολίτη να χρυσοπληρώνει τα σκουπίδια του για τα επόμενα 30 χρόνια, δέσμιος μιας πολιτικής με συνολικό κόστος για τους πολίτες της τάξεως των πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ. Και προφανώς χωρίς να αναφερθούν τα προβλήματα και οι εναλλακτικές επιλογές στους Ευρωπαίους εταίρους και χρηματοδότες μας. Έλεος πια! Τι να πει κανείς για το μπλοκάρισμα της προ δεκαετίας πρότασης του νυν πρυτάνεως του Πανεπιστημίου Κύπρου για τη χρήση φωτοβολταϊκών σε κάθε σπίτι της Κύπρου, για το φιάσκο των ανεμογεννητριών (αλήθεια, αυτό πόποτε θα διευρυνθεί;). Για τη δέθεν προώθηση του ναυτικού τουρισμού μέσα από τις μα-

ρίνες - τουριστικά χωριά, για την εξαγορά έναντι πινακίου φακής γης αγρών μας και την εν μια νυκτί μετατροπή της στα γκολφ των χιλίων επαύλεων, κλπ., κλπ., κλπ. Το πιο εντυπωσιακό όμως για μένα είναι ο ρόλος του μόνου θεσμικού οργάνου που έχει την εξουσία να ελέγχει και να παρεμβαίνει, έστω και νομοθετικά, σε όλη αυτή την αναρχία. Της Βουλής των Αντιπροσώπων του Λαού. Γιατί δεν προωθεί την αλλαγή της νομοθεσίας για ευθύνη του δημοσίου υπαλλήλου, υπουργών ή οποιουδήποτε λαμβάνει αποφάσεις που καθορίζουν το μέλλον άλλων; Μήπως τελικά θα πρέπει να αποδεχτούμε ότι η Βουλή είναι μια σύναξη κομματικών στελεχών πλήρως ελεγχόμενων και όχι εκπροσώπων του λαού; Και αν όπως φημολογείται τα κόμματα με τους άγνωστης προέλευσης οικονομικούς πόρους που διαθέτουν ελέγχονται από το σύττω λεγόμενο "βαθύ κράτος", τότε ποιο το μέλλον αυτού του τόπου; Και ποιο όπλο διαθέτει ο πολίτης για να αντιδράσει; Μεγαλώνει ο φόβος μου ότι

σύντομα θα αρχίσουν και στην Κύπρο την εμφάνισή τους Χρυσές Αυγές. Έχοντας παιδιά στην εφηβεία, μας βλέπω σύντομα να τρέχουμε και να μην φτάνουμε. Ψάχνουν τα παιδιά μας για διεξόδους από τα αδιέξοδα που δημιουργήσαμε και τις βρίσκει σε ακραίες προοπτικές. Γιατί έτσι αντιδρά ο νέος, όταν οι κρατούντες ασοδοτούν και πλουτίζουν ατιμώρητοι και ο πολίτης νιώθει εγκλωβισμένος και απαξιωμένος. Συνεργαζόμενος για χρόνια με τη Βουλή γνωρίζω ότι πολλοί βουλευτές είναι και ικανοί και έτοιμοι να προσφέρουν. Σε αυτούς πέφτει το βάρος της ευθύνης να οδηγήσουν τα κόμματά τους και τη Βουλή στην ανάληψη των δικών τους ευθυνών μέσα από θαρραλέες νομοθεσίες και αποφάσεις άμεσης αναγνώρισης και απόδοσης ευθυνών σε κάθε ανάξιο ή διαπλεκόμενο δημόσιο ή πολιτικό πρόσωπο. Μια τέτοια αποφασιστική κίνηση θα επιτρέψει στον καθένα από εμάς να ξαναβρούμε μέτοχος ενός ευνομούμενου κράτους και να... "επανεκκινήσει".

ZΩ!

... σε έναν τόπο που, άραγε, ετοιμάζεται για τις νέες ευρωπαϊκές προκλήσεις καινοτομίας; HORIZON 2020

Το νέο χρηματοδοτικό πλαίσιο καινοτομίας και έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το περίφημο Horizon 2020, ουσιαστικά βρίσκεται προ των πυλών. Στις ευρωπαϊκές χώρες γίνεται χαμός από τις προετοιμασίες, τη δημιουργία δικτύων, τη συμμετοχή σε συναντήσεις, lobbying σε όλα τα επίπεδα. Το πρόγραμμα για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων (και δη των μικρομεσαίων) COSME, ξεκινά την 1η Ιανουαρίου του 2014. Εμείς πάμε σε συναντήσεις στις Βρυξέλες, και αλλού, εκπροσωπώντας ευρωπαϊκές ομάδες ερευνητών. Αλλά

δεν έχουμε ακούσει να γίνεται κάτι στην Κύπρο. Δεν έχουμε δει, στην Κύπρο της κρίσης, να γίνεται μια ουσιαστική προσπάθεια ενημέρωσης και στήριξης των φορέων της έρευνας και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αντίθετα, το κράτος και οι θεσμοί παραμένουν εχθρικοί στην καινοτομία του ιδιωτικού τομέα. Δεν ξέρουμε καν ποιος χειρίζεται, αρμοδίως, τα θέματα του Horizon 2020. 80 δισ. σε 6 χρόνια θα δώσει η ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία. Τι γίνεται εκεί στα υψηλά δώματα της νήσου;

ΕΛ